

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนและเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยและตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง(Documentary Research) โดยจะทำการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สามารถใช้เป็นข้อมูล ในการศึกษาการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 2 การปฏิบัติการลงภาคสนามในพื้นที่เป้าหมาย เก็บข้อมูล โดยการศึกษาสังเกตสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการจัดเวทีสนทนากลุ่ม(focus group discussion) เกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

ระเบียบวิธีวิจัย

ดำเนินการในขั้นตอนสำคัญ ๆ 4 ขั้นตอน คือ (1) ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การจัดทำวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขอบข่ายด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สมาชิกของชมรมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ที่บริหารจัดการในระดับดีของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์โดยเลือกศึกษาแบบเจาะจงในชมรมผู้สูงวัย จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย 1) ชมรมผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ลีซอ (ลีซอ) บ้านใหม่ลีซอ ตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 2) กลุ่มชาติพันธุ์มูเซอ(ลาหู่) บ้านห้วยจะค่าน ตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 3) กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง บ้านแม่ส้าน้อย ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 4) กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง บ้านพระบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน 5) กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะ บ้านละอูบ ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงวัยที่เป็นสมาชิกผู้สูงวัย 5 ชมรม ๆ ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย ในครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสารเป็นเครื่องมือที่ใช้บันทึกการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) โดยจะทำการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สามารถใช้

เป็นข้อมูล ในการศึกษาการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการศึกษาการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ วารสารงานวิจัย และการเผยแพร่ในรูปแบบเอกสารต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวม แล้วสรุปลงในแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนที่ 2 นำแนวทางการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนไปทดลองใช้ในชมรมผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมายเดิมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยการสัมภาษณ์และการจัดเวทีสนทนากลุ่ม(focus group discussion) เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยแบบกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบน

ขั้นตอนที่ 3 จัดประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อวิพากษ์ลงความเห็นเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการสังคมของผู้สูงวัยกลุ่มชาติพันธุ์ในภาคเหนือตอนบนฉบับสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) การสัมภาษณ์ประชากรโดยใช้แบบสัมภาษณ์(Interview) และ การจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)มาทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา